

Samenvatting aardrijkskunde h4 water §2,3&4

§2 de blauwe planeet

Alles stroomt	<ul style="list-style-type: none">• In ecosystemen zorgt het water voor de aan- en afvoer van voedings- en afvalstoffen• Ook speelt water een grote rol in de vorming van het aardoppervlak<ul style="list-style-type: none">○ In het ene gebied breekt het water het afval af (erosie/verwerking)○ In het andere gebied bouwt water het landschap op (sedimentatie)• De verbindende schakel tussen zeewater, waterdamp en het water op het land wordt gevormd door de kringloop van het water
Water in balans	<ul style="list-style-type: none">• Hoeveel water een gebied binnenkomt en er ook weer uitgaat, kun je zien op de waterbalans• Een gebied komt door 2 manieren aan water:<ol style="list-style-type: none">1. Door neerslag<ol style="list-style-type: none">a. De neerslag op de aarde is zeer ongelijk verdeeldb. Veel van de neerslag die valt verdampmt onmiddellijkc. De nuttige neerslag wordt gebruikt door alles wat leeft op aarde én verdwijnt voor een deel in de grond<ol style="list-style-type: none">i. Soms blijft het wegzakkende water in de toplaag (bodemwater), maar meestal zakt het verder weg en vormt het grondwaterd. De bodem speelt in de waterhuishouding een belangrijke rol<ol style="list-style-type: none">i. In natte tijden wordt water opgeslagen en in droge tijden wordt het water afgegevene. Door ontbossing en uitbreiding van het bebouwde gebied krijgt het water steeds minder de gelegenheid om in de grond te dringen<ol style="list-style-type: none">i. Hierdoor stroomt het regenwater veel sneller door beken, rivieren etc.2. Door aanvoer van water uit andere gebieden<ol style="list-style-type: none">a. Doordat Nederland laag ligt krijgt Nederland water vanuit hoger gelegen gebieden<ol style="list-style-type: none">i. Dit gebeurt zowel bovengronds als ondergronds
Ondergrondse spaarpot	<ul style="list-style-type: none">• In de Verenigde Staten zit diep onder de grond in poreus gesteente een aquifer<ul style="list-style-type: none">○ In natte tijden lang geleden is het water hierin opgeslagen• Als je alleen je vernieuwbare voorraad water gebruikt, is er sprake van duurzaam waterbeheer
<p>§3 soms te veel</p>	
Zandzakken voor de deur	<ul style="list-style-type: none">• Of een rivier buiten zijn oevers treedt, hangt af van een aantal factoren:<ul style="list-style-type: none">- Natuurlijke factoren<ul style="list-style-type: none">○ De waterafvoer kan in de loop van het jaar sterk schommelen○ Een gemengde rivier heeft een veel regelmatigere regiem dan een smeltwater rivier○ Overstromingen doen zich voor in verschillende gebieden:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bij overgang van een gebergte naar het laagland kunnen met een klein stroomgebied het wateraanbod vaak niet aan ▪ In laagland kan er plotseling een vloedgolf de rivier afzakken <ul style="list-style-type: none"> • In de benedenloop kan de sterk meanderende rivier met haar ondiepe bedding deze piekafvoer niet verwerken en overstroomt <p>- Menselijke factoren</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dit komt vooral door het kappen van bossen om een rivier heen ○ Het gevolg is dat het water na een bui niet meer infiltreert en snel wordt afgevoerd <ul style="list-style-type: none"> ▪ De rivier krijgt hierdoor een steeds vaker met een piekafvoer te maken ○ Door bedijking krijgt een rivier steeds minder ruimte ○ Ook kan door bedijking een rivier zijn slib nergens kwijt
Bedreigende kust	<ul style="list-style-type: none"> • De constante dreiging van overstromingen is voor de bewoners in laaggelegen gebieden vaak een bedreiging • Gevaarlijk is de combinatie springtij en een op de kust gerichte orkaan
§4 vaak te weinig	
Waterstress	<ul style="list-style-type: none"> • Doordat er steeds meer mensen op de aarde komen zal er op veel plaatsen waterstress komen • De 2 belangrijkste problemen zijn: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tekort aan schoon drinkwater 2. Tekort aan irrigatiewater
Water sparen: minder gebruiken	<ul style="list-style-type: none"> • 2 manieren om zuiniger met water om te gaan zijn: <ol style="list-style-type: none"> 1. Slimmer irrigeren 2. Huishoudens en bedrijven moeten minder gebruiken en meer hergebruiken
Water sparen: vasthouden wat je hebt	<ul style="list-style-type: none"> • Het merendeel van het zoete water stroomt zonder ooit gebruikt te zijn terug naar de zee • Dit kan je tegenhouden d.m.v. een stuwdam <ul style="list-style-type: none"> ○ Dit heeft als voordeel dat je een enorme watervoorraad hebt en je kunt elektriciteit opwekken ○ Nadelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bewoners van het gebied moeten hun huizen verlaten ▪ Het stuwmeer slibt vroeg of laat dicht